

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.
A szerkesztésért ideiglenesen felelős: Dr. Bocz Soma
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.
Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére küldendők.
Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Az agrárkisajátítás és az erdélyi magyarság.

A napi politika homlokterébe az optánsör s az ezzel kapcsolatos kérdések kerültek s mi, romániai kisebbségek abba a szerencsés helyzetbe kerültünk a román pártok elébe tornyosuló problémák rendén, hogy minden bel- és külpolitikai kérdést velünk kell valamelyes viszonylatban mérlegelni és megítélni. Ha csak egy vidéki demagóg román-heccclapocskát nézünk végig, már tisztában vagyunk azzal, hogy mi mindent lehet velünk — romániai magyarokkal — összehibridálni.

Ha Romániának az optáns pörben felsorakoztatott indokairól csak említést is teszen bármelyik román ujság, már nem maradhatunk ki a megrovási kalandok agyoncsépelet csacskaságaiból. Hogy mi magyarok itt is és Magyarországon is csupa agrár-feudális harám basák voltunk és vagyunk, — hogy egyetlen szociális érdekből a bárók és grófok középkori privilégiumait meg kellett szüntetni, — hogy az antidemokratikus politikai járszalagról, magát a földéhes, magyar parasztságot kellett erővel elrángítani s a földosztás áldásaiban minden magyar kis existenciát megkülömböztetett bőséggel részesíteni stb. stb., — mind ilyen és hasonló csacskaságoktól hemzsegnek a román ujságok. Ha nem volna helyén az eszünk, azt kellene hinnünk, hogy mi csakugyan úgy kivagyunk minden jóval stafirozva, hogy örömmünkben

egyenesen a bőrünkéből kell már kiugranunk. De — hál Istennek — az eszünket még nem sikerült eldumálni, mi nagyon is tisztában vagyunk a tényleges állapotok és elgírlandozott potemkiadás közötti különbségekkel.

Nem szólunk bele az optánsok jogait körülhatároló nemzetközi egyezménynek sem jogi, sem politikai kérdésként kezelt vitájába, de azt már megmondjuk, hogy az agrárkisajátítás áldásait nem érettünk, de ellenünk hullatta ki bőségszarujából a liberális atyai gondviselés. Avagy az erdélyi magyarságot csakugyan úgy ellátták földdel, hogy egyetlen magyar fellebbezéssel sem kellett foglalkoznia a legfelsőbb agrár tanácsnak? Egyházainktól, iskoláinktól nem vettek el semmit, de adtak annyit, hogy valamennyi magyar pap, tanár és tanító mind orosz kocsóban kucsirozik és áldva-áldja az egyenlő mértékkel mérő — ennél fogva nagyon nyomorult sorban tengődő — agronom urakat? Csikban pl. egy takarító szálíg meghagyták a milliárdokat érő „Magánjavak“-at, az enyedi kollégiumnak nem vették el tizenegyezer hold ingatlanát s a Katholikus Státusnak is megkimélték többek között a radnóti négyezer holdas mintagazdaságát? Hogy pedig maradjunk szűkebb hazánkban: elmondjuk, hogy Szászvároson pl. az orthodox és gör. egyesült felekezetek papjai 30—30 hold papi kánonikát kaptak, de a kisebbségi egyházak lelkészei számára nemcsak hogy nem egészítették ki a törvényben előírt 30 holdra a papi káno-

nikát, de még a kicsi meglevőt is elakarták venni tőlük! Hol részesült e vármegyében kisebbségi egyház a földosztás boldogító áldásaiban? Csak egyetlen-egy esetet mutassanak fel a bennünket ócsároló elfogultak! A két kezemen megszámlálhatom azon magyar kisgazdák számát, akiknek 2—3 holdat adtak szemszurásból e mustra megyében.

Nahát — az optáns peren kívül vagy belül — az igazság az, hogy Erdélyben az agrár kisajátítással nem a szociális szükségeket akarták legelső sorban kielégíteni, hanem mindenképp felett a magyarságot akarták deposedálni. Ezt a legfőbb célt, fényes eredménnyel végre is hajtották. És ha így van, — mert így van, — nem értjük, hogy miért kell még most is szidni, ócsárolni a néhai grófokat, bárókat, akkor, mikor Regátban a fanarióta hercegeken kívül több multi milliomos és ezerholdas bojár van, mint muslica az erjedő mustban. Igazán csodálkozunk azon, hogy egy emelkedett lelkű s nyugateurópai perspektívájú, dugszdag hercegi sarj: Cantacuzinó hercegnő is, a magyar bárókra, grófokra tud hivatkozni, mint a reakció s az agrár-feudális világ kiirtandó bacillus hordozóira. Miért nem veszi pennahegyre a liberális bankokráciát, a romániai bojár petróleum Krózusokat, minden közgazdasági nyomoruságunk okozóit: a gazdasági élet politikus kizsákmányolóit? Udvarias mosollyal kérjük öxellenciáját, hogy mint jó gazdasszony, seperjen csak előbb egy kicsit a maga por-

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Tarokkparti.

Ugy vagyunk vele, hogy alig várja az ember, hogy vége legyen, de már másnap alig várja, hogy megkezdődjék.

Alig, hogy lenyelte az utolsó falatot, siet a ny. ezredes ur a kávéházba, sokszor a patikus megelőzi. Egy pár perc mulva aztán jön nagy sebbel-lobbal a ny. őrnagy ur is. S már kezdődhetik a tarokkparti. Sorsot huznak ki hová ül s megkezdődik a játszma.

Azaz még nem. Előbb hozza a pincér a „löffenty-tyet“. Mi az a „löffenty“? Rossz nyelvek azt rebesgetik, hogy fekete kávé. A csudát az! inkább cigória-pótkávé langyos vízzel-cukorral. De feltétlen szükséges, mert

a „löffenty“ egy oly ital, amitől elmegy az embernek a kedve a délutáni álomtól. Miért? Mert minden korty után oly erősen megrázkodik tőle élvezője, hogy egyszeribe kimegy az álom minden porcikájából. Olyan valami mint mikor nehéz ut után, a kocsis jól megbibálja lovainak füleit, mitől ezek megrázkodnak, kéjesen nyögve nagyokat. Förtelmesen rossz, de jól esik.

Negyediknek hol a gyáros, hol a szivacs-társaság (ezen társaság titkait más alkalomkor hozzuk) egyik érdemes tagja játszik. A gyáros itt üli le délutáni álmát. Ő az mondja, hogy sokat utazik éjjel. Bennfentesek más-képpen tudják.

A Szivacs ur (röviden nevezzük így) aszerint, hogy hol vacsorázott éjjel, a „Tranzý“-ban botokra aggatott abroszok mögött-e, vagy

szolidan otthon, hol fiatalos hévvel, hol álmosan játszik.

A szerencse itt forgandó, nincs nagy plus 15—20 leu a szokásos differencia. Ha pedig nagyobb „szólok“, „volátok“, „pagát ultimó“ vagy pláne 21-es fogás s hasonló esetek, tehát nagyobb differenciák támadtak, akkor még ugyanaznap a város egész tarokktársadalma megtudja az esetet s tárgyalják nagy hévvel, akár egy elvesztett, vagy megnyert ütközetet.

Dracse-dracse, mondja az ezredes ur, ha latolgatja, bemondja-e a pagát-ultimot vagy sem. Zatraceni mondja, ha elvesztette, ezzel elárulja, hogy közelebbi nexusban volt azon népfajjal mely lehorgasztott fejével énekelte, ha busult, ha örvendett, hogy „bu-sul a len-gyel“. „Lau-ra“ ordítják mind, ha egyik vagy a

Alapított
1812-ben.

SZÖLLŐSY

üveg-, porcellán-kereskedése és üvegezési vállalata
Orăștie-Szászváros

Ajánlja dúsán felszerelt raktárát üveg-, porcellán-, képkeret-, tükrö-, villanylámpa- és díszműárakban!

tája körül. Van ott seprű alá való elég!
Mindaddig, míg velünk kivételesen bánnak el, míg gazdasági és kulturális erőforrásainkat elföldelik, míg elnyomnak és a szót torkunkra fojtják: a romániai magyarsággal nem fogják agyon argumentálni soha Apponyi Albert grófot, a kontinens legnagyobb szónokát. Irhat a „Libertatea“ a maga tenorjában akármit a „felcicomázott és rendjelekkel felékesített“ magyar grófról (?), de az agrárisajátításról mi a mi meggyőződésünket fel nem adjuk! Ellenünk csinálták, ellenünk hajtották végre, hogy minket deposedáljanak!
gf.

Előfizetőinket

tisztelettel kérjük, hogy — tekintettel az általunk hozott nagy anyagi áldozatra, — az előfizetési nyugtákat beváltani sziveskedjenek.

Zsidó-e Rothermere?

Azt senki sem hányhatja a romániai magyarság szemére, hogy nyílt vagy titkos konspirációt folytat Rothermere lorddal, mert azt a leghatározottabban kijelentjük, hogy a romániai magyarság nincsen semmiféle nexusban az angol újságtulajdonos államférfiúval és az általa megindított mozgalomtól meg egyenesen távol áll. Éppen ezért nevetségessnek tartunk minden olyan erőlködést, mely a romániai magyarságot legujabban a Rothermere-féle akcióval kapcsolatban megint koholt irredenta vádakkal illeti: Ha valami ismertést hoz is — hirközlő feladatához hiven — a magyar sajtó a Rothermere ügyről, azt is a román lapokból ollózzuk ki, mert arra a leglelkiesmeretesebb pontossággal ügyel az erdélyi magyar sajtó, hogy ebben az ügyben a teljes érdektelenséget még azzal is dokumentálja, miszerint híreit csak egyszerűen a román sajtóból közli le.

Ez a tény azonban nem jelenti azt, hogy rá ne mutassunk arra a sok tendenciózus ferdtetésre, amelyeket az u. n. népi sajtó orgánumok, a fővárosi nagy lapokkal ellentétben Rothermere lordról napvilágra bocsátanak. A „Libertatea“ majdnem mindenik száma tele

van azzal a hamis beállítással, hogy az angol lord: zsidó aki jó pénzért adta el magát és világ-lapját a magyar grófoknak és kapitalistáknak. Alkalmunk van az igazság érdekében felhívni ezt az újságot arra, hogy olvassa el a „Societate de Maine“ idej 37—38 számát, hogy ebből a komoly román időszi szemléből meggyőződjön arról, hogy lord Rothermere nem zsidó! És ha csak egy kicsit is ad a Libertatea az „igazság“ ethikai követelményeire, úgy ezután a román forrásból nyert meggyőződés után reméljük, hogy nem zsidózza le az angol államférfiut, hanem más uton és módon igyekszik leszedni róla a keresztvizet!

A szászvárosi postahivatal

dolgáról essék újra szó. Nem régen megemlékezve arról, hogy a közönség körében nagy meglepetést keltett a postahivatalban kifüggesztett cédula, mely a román nyelv kizárólagos használatára kérte fel a közönséget. Informátorunk akkor a közönség megnyugtatóra alkalmas azt a magyarázatát adta a dolognak, hogy az intézkedés éppen a közönséggel szemben való előzékenység, mert a postahivatal főnöke látván, mily visszás és tarthatatlan állapot az, ha a postahivatalban, melynek hivatása és rendeltetése a közönség kiszolgálása, a személyzet nem képes magát megértetni a közönséggel, minden erejével azon fog munkálni, hogy ezt az alkalmatlan személyzetet olyan váltsa fel, mely magyarul és németül is tudjon beszélni, amíg pedig ez megtörténhetnék, sziveskedjék a közönség — a szolgálat folytonossága érdekében, — a mennyire lehet, román nyelven kifejezni kívánságát.

Mi akkor ezt a magyarázatot tudomásul vettük és biztunk abban, hogy a postahivatal főnöke hivatása és kötelessége tudatában csakugyan sietni fog a személyzet kicserélésével. Mind sürűbben halljuk azonban a panaszt a postán uralkodó állapotok miatt. Nincs ott egyetlen alkalmazott, aki egy szót is tudna magyarul. Nem ritkán tanuja lehet az ember oly jelenetnek, amikor a felek és a postaalkalmazott a siketnémák módján kéz-és arcjátékkal fejezik ki mondanivalójukat.

Ezért térünk újra vissza erre az állapotra és kérjük a postahivatal főnökét, változtasson ezen, hiszen egy polgárosult államban ideális viszony kell hogy fennálljon a közalkalmazott s kenyéradó ura — a közönség között.

másik, erőslappal azért hallgat, hogy a harmadiknak „kontrát“ adjon (lauern-leselkedik.)

Minden tarokkpartinak a legfőbb kelléke a kibic. Kibic nélkül nem érdemes tarokkozni, nincs évelődés, tréfa, viccek, olyan monoton olyan száraz, mint mikor egy hétfői zsemlyével odaállok Mirovitzné bodegájának „Auslagja“ elé s nézem azokat az inyenc költeményeket, mint „halmajonész“, füstölt „libaboflis“, „kaviár á lá Dr. X.“ stb. s nincs pénzem.

Na azt mondhatom ez a tarokkparti ugyancsak megvan áldva kibicekkel. Már amikor körülhordják a „löffentyet“ az öreg Karli már ott van elsőnek mint kibic, elfoglalja „Stammplacját“ s hűségesen kibicel háromig, mikor is csak azon vesszük észre magunkat, hogy már nem ül szokott helyén.

Fréditől minden játékos fél. Azt tartják róla, hogy amely játékos mögé ül, annak rossz napja van. A szemfüles patyikus és Szivacs ur, mindig úgy is rendezti a dolgot, hogy nehogy mögégjük, hanem közéjük kerüljön (ha már másképen nem lehet) így aztán a „pech“ megoszlik.

Elmaradhatatlan a parti főszámvevője. Noha a játékot nem szemléli, minden szóra ügyel, mi lett bmondva, mi nem s kiszámítása a poéneknek az ő dolga, amely összeg aztán megfellebbezhetetlen. Rendkívül látnoki tehetség, előre bmondja (mint kibic) a trulultimót, a szólót, a volátot.

Sokszor eljön a „Dumnisoru“, aki arról nevezetes, hogy minden hibát, rossz kijátást, vagy pagát fogást előre lát, mindegyikét a játékosoknak lekritizálja. Persze egyiknek sem jut eszébe, hogy két játékosnak néz a lapjába, így könnyen látja előre a bajt.

Szokszor négy játékosnak nyolc-tizen kibicelnek. Van olyan kibic, aki körülöleli a játszónak a széktámláját úgy, hogy utóbbinak előre görnyedve kell másfél órát ülnie s gyomorizomgörcsökkel megy haza. Van olyan kibic, aki olyan erősen fészkel be magát a játszók közé, hogy ezek alig tudnak mozogni. Van olyan is, aki végigjátssa a játszót s a játékos kénytelen neki a lapokat tartani. Van olyan is, aki kibökkenti, na most szaladj a pagáttal, most a huszonegyessel, ezt a királyt alacsonyán leütni, a káró Dámát minden erő-

HIREK.

Emberek, kiknek semmire sincs idejük.

Az élet nagy szinpadán emberek mozognak, emberek, kik valamennyien színészek, rosszak vagy jók, úgy amint a Teremtő őket megalkotta. E nagy szinpad figurái szerepeiket válogatás nélkül játszáig végig, sokan beleolvadnak a szürke tömegbe, sokan jelegzetes sajátoságaikkal hamar szembe tűnnek. Ezek közé tartoznak azok, kiknek soha semmire idejük nincs, kikben megdönthetetlen meggyőződéssé vált, hogy ők mártyrjai az életnek, mert nincs soha idejük. Az ilyen ember, kollegáit megelőzve, már kora reggel hivatalában ül. Rohanva reggelizik, valósággal száguld hivatalába, turkál az elvégezni valója között, minden aktát félre tesz, mert éppen azt nincs ideje most megcsinálni. Mikor végre megérkeztek kollegái, kiknek idejük van pontosan megérkezni, kész a kétségbeesés afeletti meggyőződésében, hogy két órát már veszített, amit be kell hozni tüzen-vizen keresztül, de hogyan tudja ezt Ő, a szerencsétlen megtenni, mikor hát nincs ideje. E tépelődések közepette tényleg telik az idő. Jelentkeznek a felek s ezzel együtt fokozódik a kétségbeesés. Mit csináljon, Uram Isten, hiszen nincsen ideje. „Gyorsan gyorsan Uram, az Isten szerelmére, nincs időm“ — köszönti a félénken kopogtató felet, s ettől a bevezetéstől a szegény fél beijadve, gyors akar lenni, dadog, hosszadalmassá válik s a vége az egésznek, hogy elintézés helyett hallja a megmástitatlan itéletet, „sajnálom drága Uram, de igazán nincs időm ma, kérem jöjjön máskor“, s az akta bekerül a restanciák nagy temetőjébe. Ilyen peches fél persze több jelentkezik egy nap, hogy ugyanezt a cirkuszt végig csinálja vele a „nincs időm“ ur. S az idő közben lassan tényleg telik. Az ilyenfajta embereknek az agyoncsigázott agyonhajszolt, agyondolgozott pária szerepében tényleg el is telik a napnak 16 órája. Mindenki csodálja, sajnálja őket, pedig végeredményben csak hátralékokat halmoznak fel, mert komoly munkát csak azok végeznek, kiknek mindenre van idejük.

— A Szoborleleplezés elhalasztása. A szoborbizottság értesítése szerint a készen álló királyszobor leleplezése a jövő tavaszra halasztatott el.

feszítéssel tartani stb. Szólni nem iudomos, a kibicnek minden szabad.

Ártatlan játék, nem kell hozzá lángész, mindig egy és ugyanaz. Az ember azt hinné, hogy 10—15-ször elmegy s aztán megunja s más élvezetek után néz.

De nem, egész télen ütök az asztalt, nem unják meg. Sőt alig várják a másnapot, hogy leülhessenek ismét tarokkozni. Mi az hát, hogy úgy huzza valami az embert a tarokkasztalhoz? A „löffenty“ bizonyára nem, a szokás sem, a nyereség sem, mert hiszen alig pár leüről van szó, mi hát mi?

A mai gondterhes megélhetés, a mindennapi kenyér utáni hajhászás, úgy felcsigázza az idegeket, hogy ha csak dolgoznánk, időelőtt roncs lenne idegzetünk. Kell legyen egy villám-levezető valami, hol 1—1½ órára az ember gondjaitól menekül, emberek társaságába kerül, élcelődik, mulat, gondjait leveti, hogy azután ujult erővel, jó hangulatban végezhesse dolgát késő estig.

Ezért egy szükséges valami a tarokkparti úgy a játszónak, valamint a kibicnek.

Ergast.

— **Dr. Makkai Sándor ref. püspök dévai látogatásának programja.** Október 8. szombat: Püspök ur látogatásokat tesz a gyülekezet tagjai körében. D. u. 5 órakor a Ker. Szövetség és Bibliakör összejövetele. Fogadástartó óra. Este 9 órakor a „Helikon“ irod. társaság estélye. Október 9. vasárnap. D. e. 9 órakor: Vasárnapi iskola. D. e. 10 órakor: Ünnepi istentisztelet. 1. Kezdő ének: 3 ik: Örül mi szívünk... 1—3 vers. 2. Fő-ének: 47-ik: Örök Isten merre merre vagy... 1—4 vers. 3. Ima: Vásárhelyi János egyhk. főjegyző, püspökhelyettes. 4. A ref. dalkar éneke: Néped hű Pásztora... 5. Igehirdetés: Dr. Makkai Sándor püspök. 6. Záróének: 178. Erős várunk... 1. és 4. vers. D. e. 12 órakor tisztelgések. D. u. fél 2 órakor ebéd dr. Apáthy főgondnoknál. D. u. 4—6 óra között Püspök ur látogatásai. Este 6 órakor Vallásos-estély a templomban. 1. Kezdőének: 253. Tehozzád kiáltok... 1—2 vers. Főének: 280. Nagy vagy te Isten... 1—3 vers. 3. Fohász és bibliaolvasás: dr. Makkai Sándor Püspök ur. 4. A ref. dalkar éneke: Estharangok. 5. Előadást tart: Vásárhelyi János püspökhelyettes. 6. Gyülekezeti ének: 268-ik: Fönn a csillagok felett... 1—3 vers. 7. Előadást tart: Pilder Mária belmissziói titkár. 8. Ref. dalkar éneke: Hald az ég harangi zengnek. 9. Áldás: Püspök ur. 10. Záróének: 275-ik: Itt van szívem... 1—3 vers.

— **A magyar takarékoság.** Magyarországon, október 31-én, takarékosági napot rendeznek. E napon a templomokban, iskolákban nemcsak a gyermekeket, hanem a felnőtteket is takarékoságra intik. Az iskolában mindenütt ingyenesen osztanak ki a helyi takarékpénztárakat, bankok, 5 pengős takarékpénztárakat, hogy ezzel — az 5 pengő alapítványos betéttel, — takarékoságra neveljék és buzdítsák a tanulókat. Ugyanekkor a katonákat is felszólítják napi parancsban arra, hogy zsoldjuknak egy részét félretegyék s gyümölcsöztessek a postatakarékpénztárban. A magyar posta a takarékoság napján, külön felszólító bélyegzővel látja el a leveleket. A jelszó ez: „Mindenkinek tegye félre keresetének felét!“ A nagyszerű rendnek, a példás nemzeti önfegyelmzésnek, ime ilyen nagyszerű tényei vannak!

— **Helikon irodalmi estély Déván.** A Helikonba tömörült írók október 8-án nagyszabású irodalmi estélyt fognak adni a dévai városi színházba. Az estély műsora a következő: 1. Énekel a dévai ref. dalárda. 2. Dr. Apáthy Árpád üdvözlő a Helikon tagjait. 3. A Helikon nevében válaszol báró Kemény János. 4. Reményik Sándor felolvas költeményeiből. 5. Kádár Imre novellát olvas. 6. Kisbán Miklós (gróf Bánffy Miklós) novellát olvas fel. 7. Olosz Lajos költeményt olvas. 8. Nyírő József novellát olvas. 9. Aprily (Jékely) Lajos költeményt olvas. 10. Énekel a dévai ref. dalárda. A kiváló műsora, nem mindennapi előadáson a megye összmagyarsága részt fog venni, megmutatva ezáltal azt, hogy az erdélyi írók nagy erőfeszítését az erdélyi irodalom érdekében megérti és helyesli, sőt szükségesnek találja. Az egész megye magyarsága szívének összedobbanását várjuk az október 8-ik magyar estélyen.

— **Száz százalékkal drágult a szesz.** A szeszszindikátus, amely az összes szeszgyárakat magába foglalja, megalakult. A szindikátusnak első dolga az volt, hogy a szesz árát kerek száz százalékkal felemelte 22 leuról 45 leura. Az emelés hír szerint a kormány halgatólagoz hozzájárulását történt. A szeszgyárakat így akarják kárpótolni azért, hogy Bratianu Vintila tervei szerint 10 év alatt

megszüntetik a szesztemelést. Az emelés meglepetésszerűen történt. Voltak azonban beavatottak, akik tudtak a dolgról és az utóbbi napokban nagy készleteket vásároltak össze. Egyes nagyobb cégek milliókat kerestek a szesz árának száz százalékos emelkedésén. A szeszár felemelést nyomban követte a konyak, likőr és rum áremelkedése. A konyak árát 10, a likőrt 12, a rumot 20 százalékkal emelték fel. Gyenge vigasz ezzel szemben az, hogy viszont a szilvapálinka ára lényegesen esett. Néhány hónap előtt 150 leu volt ma pedig 85 leu a szilvapálinka. Ennek az áresésnek az óriási idejei termés az oka. Tizenöt év óta nem volt ennyi és ilyen jóminőségű szilva, mint az idén.

— **Hangverseny.** Hilda Dörner koncert-énekesnő f. hó 12-én szerdán este fél 8 órakor a Transsylvania színháztermében önnálló hangversenyt ad. A Lipcsében végzett kitűnő művésznő hangversenyére felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **A Szászvárosi állami anyakönyvi hivatal házassághirdető tábláján a következő házassulandók kihirdetési vannak kifüggesztve:** 1. Romosan János 21 éves gör. kel. nőtlen földmives és Hanța Anna 31 éves gör. kel. hajadon mindketten városi lakosok. 2. Heius Tamás 26 éves gör. kel. földmives szászvárosi és Lager Anna 33 éves gör. kel. hajadon romoszi lakos.

— **Végrendeletet csinált mert autóra ült.** Egy szászvárosi özvegy magyar ur asszonyt (nevét elhallgatjuk) egyik ismerőse meghívta egy kis séta autózásra. Az éltes ur asszony engedve a szives meghívásnak, rá is szánta magát az autózásra, de ismerve nagyszerűen kezelt utainkat és a sok karambolról, szerencsétlenségről híres tordosi serpentinünket, előbb minden — eshetőséggel számolva — elment a szászvárosi kir. körjegyzőhöz és a legkomolyabban és legtörvényesebb formák között megcsinálta a végrendeletét és csak azután ült fel az autóra.

— **Buzát loptak a padlásról.** Ismeretlen tettesek okt. 6-ára virradó éjjel felmásztak Lup szászvárosi korcsmárosnak az Orszáuton levő nyitott padlására és onnan 3 zsák buzát akartak elemelni. A meglehetősen testi erőt igénylő vállalat csak részben sikerült, mert 1 zsák „biztonságba helyezése“ után, a másik 2 zsákkal való óvatos bibelődésre, felébredt az eddig gyanútlanul alvó korcsmáros s az enyves kezű suly-emelők a padláson hagyva a kiszemelt zsákmányt, futásnak eredtek. A rendőrség bevezette a nyomozást.

— **Közlekedési tükrök az utcán.** Köln egyik utcájának veszélyes és forgalmas pontján, nagyon sok szerencsétlenség történt. Az utcák úgy keresztveződnek, hogy a közlekedési eszközök egy ponton torlódhatnak össze. A gyalogut és az uttest között a közlekedés igen nehéz, mert az utcakeresztveződés folytán egyszerre több irányból jönnek és mennek a járművek. Ha az egyik utcán érkeznek járművek, azok összetalálkoznak a másik utcából kijövő járművekkel s egy sarkon torlódhatnak össze. Természetes, hogy a gyalogjáró közönség is ott fordul meg, ahol a járműveknek is közlekedni kell. Ezen a helyen éppen azért sok szerencsétlenség történt. Ezt elkerülendő, nagyon érdekes újítást léptettek életbe. A veszélyes utcasarkon hatalmas tükröt helyeztek el a sarkon álló egyik ház falán, jó nagy magasságban. Ha a sarkon valaki a közlekedő emberek közül megáll, a házon elhelyezett tükrökben megláthatja a feléje közeledő járművet, amely a megpillantás alkalmával még 30 m.-nyire van a veszedelmes

saroktól, tehát a járókelőknek még elég idejük van arra, hogy nagy sietve elhagyják a veszedelmes helyet, vagy ott maradjanak addig, míg a messziről közeledő jármű túlhalad a veszedelmes sarkon. Ez a tükrök nagyjelentőségű lesz a közlekedéssel járó balesetek elhárításában s Kölnben a tükrök elhelyezése óta valóban örösen csökkentek a közlekedési balesetek az említett veszedelmes ponton.

— **Elveszett tárgyak.** Tegnap a rendőrségen jártam friss hírekért s ott mutatták meg azt a két piciny kifli miniatúrát, amit egy bevásárló ugylátszik fonott kosarának piciny nyílásán keresztül az utca porába ejtett s amiről a becsületes megtaláló nem mert elhinni, hogy közforgalom tárgyát képező és helyben sült kifliről van szó, hanem valami értékes joujou-nak gondolta s így került a rendőrségre. Most élénken keresik a sütdjét, hogy hasonló tévedések elkerülése végett a a maximáló bizottság látogatást tegyen az illetőnél felkérve arra, hogy a piacon kapható olcsó buzából készült lisztből tegyen valamivel többet a drága kiflibe.

— **Öngyilkosság.** Kenderessy Károly dévai földbirtokos szerdán éjjel lakásán föbelötte magát. Tettének oka valószínűleg a súlyos gazdasági viszonyokkal van összefüggésbe. Nagy kiterjedésű rokonság gyászolja.

— **Sport.** Folyó hó 2-án vasárnap délután a katonai pályán a C. S. O. csapata szezon nyitó mérkőzést tartott a piskii vasutasok csapatával, mely dacára az egyenlő erőviszonyoknak a piskiiiek győzelmével végződött.

— **Fürdőrend.** A helybeli kádfürdő bármely csütörtök, péntek, szombaton egész nap és vasárnap délelőtt, a gőzfürdő urak részére bármely szombaton délután van nyitva.

— **A hírlapcenzurára vonatkozóan** figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy ha egy lapban jelentősebb cikket lát cenzurázva s a kihagyott részek iránt is érdeklődik valaki, csak keressen és valószínűleg talál olyan lapot, amely a cikket teljes szövegével adja. Így közelebbről az Ellenzék közölt egy megcenzurázott cikket egy nagyon érdekes interjúról melyet Cantacuzinó hercegnő adott. Ugyanaz a cikk teljes szöveggel olvasható volt a Lupta című fővárosi lapban.

— **Közgazdasági értesítés.** Gabonapiac: Buza kis tételekben elhelyezést talál, de vagonkételekre nincs vevő. Exportra nincs kilátás, mert minden ország hová eddig exportáltunk, magas vámmal elzárja előlünk az oda való kivitelt. Árak visszamenőben vannak. Elhelyezhető kisebb mennyiségben mm.-ként 730—750 leu árban. — Tengeri. Új bőven kerül a piacra, ára 100—120 leu minőség szerint, jó őrlőképes állapotban — Bab. Új áru már piacon van, ára 600 leu mm.-ként. — Dió. Minőségileg kitűnő s ezen árucikkkel épp úgy járunk, mint a buzával, mert minősége kitűnő, de belföldi tulmagas ára miatt exportra nem felel meg, úgy, hogy még gyűjtőink nyakán maradhat, hacsak talán veszteség árán is nem igyekeznek rajta tudni. Itteni árak zöld állapotban 20—22 leu, mely árak valószínűleg esni fognak. Az országos állatvásár okt. 1-én tartott meg, felhajtás közepes, kereslet igen élénk különösen hizókrökben, elkelt 400 drb. párja 25—35000, leuért a sertés- és lóvásár gyengébb volt.

Burjánok.

Intim Pistával találkoztam s ő mondta el, hogy mi a legfrissebb ujság most a városban. Intim Pista mindent tud, de semmit sem mond el olyannak, kiről tudja, hogy az aztán nem is adja tovább azon melegébe. Ilyenformán tudtam aztán meg s adom tovább, hogy a vénasszonyok nyara, mely pár nap

elűt szünt meg végelgyengülésben, milyen különös hatással volt négy urra, négy deli ötvenes bácsira. Ez a négy bácsi szerelmes lett, szerelmes olyan hévvel és féltékenységgel, aminővel csak azok tudnak, kik 18 éves korukban nem tanultak és nem tudtak charlestonozni, kiket kora ifjúságukban nem tett közönyössé a testüket ruhának csak nyomai-
val takargató lánykák bájainak látása. Négy romlatlan öregedő ur, kiket otthon ugyan hű feleség vár, szerelmes lett és féltékeny minden élő lényre s különösen azokra, kik zsebileg ugyan nem olyan erőteljesek, de fiatalabbak, mozgékonyabbak mint ők. Egyszóval belopódzott a szerelem négy szívébe s Intim Pista megállapította, hogy mennyivel szebben, udvariasabban és áldozatkészebben kurizál a négy öreg, mint a mai fiatalok. Minden tettük, minden mozdulatuk gavaillér. Ha ideál-
jaikkal találkoznak, mély udvariassággal köszöntik, lelkük minden szenvedélye megcsillan szemükben s zsebükben a bankók halk diszkrét selymes zizegésével várják a percet, mikor gazdát cserélve, belesurrannak egy illatos női tasakba, pláne így vásár előtt, őszi szükségletek beszerzésének idején. S a négy kis anyuka boldogan sütkérezik e későn szeretők meleg zsebe mellett. Autózni szeret az egyik s vérvörös színű crepp-szatin ruhája pukkanástól hat kevésbé szerencsés barát-
nőire; finom pergetett mézért szaladta be a várost a másikkal angol eleganciájú a lovagja, ki a környék egész tubarózsa termésével kábitotta el szívének újabb szerelmét. Nagyrovagyóbb a harmadik, fázik itt, nem tudja finom bársony bőre a havasi őszi szél erejét tűrni, az Adria simogató langy-meleg szellője után vágyik. Az öreg ur szerelme s fősvénysége most vivják a nagy csatát. Ab-
bázia, vagy a lemondás között kell választania. A kellemes finom parfümöt szereti a negyedik, (nem ok nélkül, mondja Intim Pista) s ha jól viseli magát, övé a legszebb kosztüm a városon. S a mit sem sejtő négy hű feleség és anya boldog, meglegedett mosollyal keféli meg találkára siető férjüknek kalapját, kabátját.

Intim Pista mást is tud. Tudja például azt, amiről illetők meg vannak győződve, hogy más nem tudja csakis Ők. Azt t. i., hogy ha kártyáznak szeretnek mindenképen Ők nyerni. Mindenképen tüzen, vason, saját rendszerű egyéni keverésen keresztül is. Szeretik csoportosítani a kártyákat, Ők ugyan urak, de azért Fortuna tántival jobban lenni, megéri azt a szépség hibát, hogy akkor mikor Ők kevernek a makkok például, mint egy szép családhoz illik, összekerülnek, ragaszkodnak egymáshoz, sokszor ugyan nincs mind a nyolc tagból álló család egy kezeckében, csak a többség, de hát ez is elég egy igazán szép és kiadós parti megnyeréséhez. Intim Pista feszülten várja, hogy mikor követendi keverésüket gyász, a multkor már érződött a hullaszag, de a partnerek akkor túl nagyon szégyelték, hogy a barátjuk nem szégyenli magát.

Intim Pista azt is tudja, hogy egy szomszédos város nagy vállalatánál megjelent egy nagy ur, hogy ellenőrizze, amit szerinte az ellenőrök nem őriztek eléggé. S tényleg megtalálta a hibát. Egy kicsit csaltak, egy kicsit tagadtak, de mikor mindezt megtudta egy nyitott borítékot talált a zsebében. Isszonyu haragra lobbant. Nem is csoda kérem, hiszen manapság igazán vakmerőség valakinek borítékot dugni a zsebébe, csak úgy mir nichts, dir nichts. Meg sem nézve a boríték tartalmát felrohant a rendőrségre, panaszt tesz, hogy Őt meg-

akarták vesztegetni. Megnézik a becsületes ember zsebébe csusztatott borítékot, a corpus deliktit s tényleg husz darab vasalt ezres bankó huzodott meg benne. Általános elszőrnyülködés. Azon melegébe megy az idézés, felveszik a jegyzőkönyvet, melyben benne foglaltatik, hogy az illető vállalat vesztegetni akart husz darab ártatlan ezressel. Jól van jelenti ki a vállalat igazgatója, aláírom a jegyzőkönyvet, de kérem helyesbiteni az összeget, én nyolcvan darab ezrest tettem a borítékba s nem huszat. Döbbenetes csend. Főlényes mosoly az igazgató részéről. A jegyzőkönyvet megsemmisítették. Ezeket a pletykákat mondta el Intim Pista

Diszkrét Pistának.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik a minket ért mérhetetlen veszteséget őszinte részvétükkel, virággal vagy szóval enyhíteni igyekeztek, hálás köszönetünket fejezzük ki.

Barcsi János és családja.

Szerkesztői üzenetek.

Tiszteletpéldány. Lapunkat a köteles tisztelet mellett nemcsak papírszükségletének fedezésére küldjük. Kérünk kéziratokat.

Dr. B. F. Lincz: Hálásan köszönjük a beküldöttöket. Alkalmilag hozni fogjuk.

Soffőr-tanfolyam. Ziegler G. jó-hírű repülő október 16-ikától kezdve négy hetes soffőr-tanfolyamot nyit Szászvároson hölgyek és urak részére. Végbizonyítvány hivatalból. Előjegyzések és bővebb felvilágosítások Reck Károly urnál, Calea Mihaiu Viteazu No. 2. 35 1—2

Eladók:

Faszén, kgként 20 kgig à 5 lei,
20 kgon felül à 4 lei.
Hasított tűzifa, kgként 1 lei,
100 klgr. vételnél ingyen
házhoz szállítva,
oltott mész, vékánként 32 lei,
továbbá eladó:
10 darab 600—1000 literes
hordó literenként à 2.50 lei.

H. Stephani,

Orăștie, Calea Mihai Viteazu.

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év október 9-én
délután fél 4, este 8 órakor:

A mozi nagyhétnek kulminációja

Ris rongyosok

(Les Deux Grosses)

Romantikus dráma 2 részben, 16 nagy felvonásban egyszerre bemutatva. Főszerepben a híres **Yvette Guilbert, Shaw, Jean Forest, Signoret.**

Rendkívüli szenzáció!

Rendes helyárak!

**Figyelem! Kezdeté
délután fél 4, este 8 órakor.**

Szikvizgyár jó karban, teljes felszereléssel eladó. Cim a kiadóban.

OPREAN AUREL

női és férfi divatüzlete, Orăștie

Az őszi és téli szezonra nagy választékban megérkezett új árak csak jó minőségben és olcsó áron nálam haphatók.

34

1—3

Kootz Rudolf

bőrkereskedése (gyári lerakat)
Orăștie-Szászváros.

Állandóan raktáron: bőr, talp, bocskor, cipőkellékek és cipész-szerszámok a legolcsóbb napi árak mellett. Mindenféle

kész cipők

(gummi-cipők is), női és férfi táskák original gyári árakon kaphatók.

31 1—13

Cenzurat: de Liviu Herlea, Polițai.

Nincs a megyében napilap,

s így a megyei vonatkozású eseményeket, személyi és egyéb híreket, rendeleteket s üzleti vonatkozású hirdetéseket

csakis a megyében megjelenő ujságokból olvashatja.

Rendelje meg a 15 év óta fennálló s a megye minden részébe járó

„Szászváros és Vidéké“-t

Előfizetési ára: Egész évre 240, félévre 120, negyed évre 60 leu. Hirdetési olcsók!